

Diarienummer: KS.2016.392
Datum: 2016-11-28 2016-11-28
Kommunchef Björn Järbur
E-post: bjorn.jarbur@ale.se

Kommunstyrelsen

Prioritering av utvecklingsstöd 2017

För 2017 har kommunfullmäktige avsatt 30 Mkr för att stödja processerna med att effektivisera och modernisera förvaltningens arbete. Efter respektive nämnds beslut har förvaltningsledningen bearbetat ett gemensamt förslag om prioritering av hela beloppet.

Parallellt med att utnyttja utvecklingsstödet bedrivs arbete med den digitala agendan inom den ordinarie ramen. Förslaget utgår från ambitionen att höja takten i utvecklingsarbetet och under 2017 genomföra förändringar som annars skulle tagit 3-4 år i anspråk

Förvaltningens beslutsförslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att prioritera utvecklingsstödet enligt lämnat förslag.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att utbildningsnämnden respektive kultur- och fritidsnämnden ges minskade lokalkostnader under 2017 i avvaktan på en ny intern hyresmodell med 3 253 401 respektive 578 000 kronor. Den minskade hyresintäkten minskar det överskott som komponentavskrivningsmodellen annars skulle inneburit.

Björn Järbur
Kommunchef

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande, 2016-11-28 Prioritering av utvecklingsstöd 2017
- Bilaga 1, Ale kommun Prioritering av utvecklingsstöd 2017
- Bilaga 2, KFN protokollsutdrag smtr 2016-11-03 Ansökan om utvecklingsmedel
- Bilaga 3, KFN tjänsteutlåtande - Ansökan om utvecklingsmedel
- Bilaga 4, KFN Sammanställning av ansökningar för utvecklingsstöd 2017
- Bilaga 5, KFN Effektiviseringsinsats nedskrivning av bokfört värde på utvalda fastigheter
- Bilaga 6, KFN Effektiviseringsinsats tomställda lokaler
- Bilaga 7, KS Sammanställning av ansökningar för utvecklingsstöd 2017

- Bilaga 8, OAN protokollsutdrag smtr 2016-11-03 Ansökan om utvecklingsmedel
- Bilaga 9, OAN tjänsteutlåtande Ansökan om utvecklingsmedel
- Bilaga 10, OAN Sammanställning av ansökningar för utvecklingsstöd 2017
- Bilaga 11, OAN Ansökan Anställa poolchef enhetschef
- Bilaga 12, OAN Ansökan Karriärstege för undersköterskor
- Bilaga 13, OAN Ansökan Bemanningscontroller
- Bilaga 14, OAN Ansökan Digital signering
- Bilaga 15, OAN Ansökan Digital dokumentation
- Bilaga 16, OAN Ansökan Digitalisering nyckelfria lås
- Bilaga 17, OAN Ansökan Digitalisering nattkamera
- Bilaga 18, OAN Ansökan Skolskjuts för särskoleelever istället för taxiresor
- Bilaga 19, OAN Ansökan Alternativa utförare och alternativ utformning av servicetjänsterna
- Bilaga 20, OAN Ansökan Vägledning för biståndsbedömning
- Bilaga 21, OAN Ansökan Sänka sjukfrånvaron stolt omsorg
- Bilaga 22, OAN Ansökan Psykiatriavdelning
- Bilaga 23, OAN Ansökan Individ- och familjeomsorg
- Bilaga 24, OAN Ansökan Utöka bemanning och samlokalisering av resurser på IFO
- Bilaga 25, OAN Ansökan Översyn av personförskrivna hjälpmedel
- Bilaga 26, OAN Ansökan Arbetsterapeut digitala hjälpmedel
- Bilaga 27, OAN Ansökan Aktiviteten
- Bilaga 28, OAN Ansökan Samordning arbetslösa ungdomar
- Bilaga 29, OAN Ansökan Kvarboende genom anpassning av boendemiljön
- Bilaga 30, OAN Ansökan Bemanningstest Bohus
- Bilaga 31, UBN protokollsutdrag smtr 2016-11-02 Ansökan om utvecklingsmedel
- Bilaga 32, UBN tjänsteutlåtande Ansökan om utvecklingsmedel
- Bilaga 33, UBN Sammanställning av ansökningar för utvecklingsstöd 2017
- Bilaga 34, UBN Ansökan Grundskola och förskola

Ärendet expedieras efter beslut till:

*För vidare hantering
Ekonomichef
Respektive nämnd*

*För kännedom
Förvaltningsledningen*

Bakgrund

Utvecklingen i Ale har gått snabbt de senaste åren. Kommunen var en av de tio snabbast växande kommunerna i landet 2015. Befolkningen ökade med 439 personer. Tillväxten ställer nya krav på serviceleverans till kommunens invånare och andra intressenter på flera sätt. Det ökade antalet invånare innebär att servicen måste ökas vad gäller antal, exempelvis på förskolor, skolor och boenden med särskilt stöd. Nya invånargrupper ställer också andra krav på hur servicen levereras. De nya invånarna vill ofta ha möjligheten att både begära och få service via olika digitala kanaler. Detta innebär inte att det vi gjort tidigare är dåligt men det finns ändå en nödvändighet i att förändra både arbetsformer och prioriteringar.

I dagsläget finns det inget som talar att tillväxttakten kommer att minska. Tvärtom finns det mycket som talar för att tillväxttakten kommer att öka ännu mer.

Ett antal åtgärder har redan satts igång för att stödja utvecklingen. Under våren 2016 beslutade kommunfullmäktige om lokalm modell och lokalförsörjningsplan för 2017 – 2026. Fördjupade översiktsplaner har startats i Älvängen och Nödinge för att stödja arbetet med att fördubbla invånarantalet till 2030 på ett hållbart sätt. Ett gemensamt kontaktcenter ska ge alla möjlighet att genom ”en väg in” kontakta kommunen och att få den löst snabbt och helst redan vid första kontakten.

Inom både förskola/skola och omsorgerna har principen om att involvera medarbetare och chefer i utvecklingsarbete prövats med positiva resultat. I en modern organisation är det en nödvändig förutsättning att tidigt involvera många genom dialog. Både förankringsarbetet och genomförandet av beslut vinner långsiktigt på denna modell.

Kommunfullmäktiges verksamhetsplan för 2017 innebär att resurser satsas på att finansiera nödvändiga investeringar genom att öka utrymmet för egenfinansiering. 50 % av investeringar över tid bör finansieras antingen via avskrivningar eller genom resultaträkningen. På det sättet blir den framtida belåningen hanterbar. Cirka 4 % av skatteunderlaget behöver årligen avsättas för investeringar. För 2017 motsvarar detta 60 miljoner kronor. De ekonomiska ramarna, antagna av fullmäktige i juni 2016, innebär att nämnderna får samma ram som 2016 men med kompensation för lönerrevisionen 2017. Detta innebär att nämnderna själva måste skapa utrymme för målgruppsförändringar och ökade kostnader för exempelvis drift och lokaler.

30 miljoner kronor har avsatts i budget 2017 för att stödja utvecklingsarbetet i nämnder och sektorer. Dessa medel ska fördelas av kommunfullmäktige i december till åtgärder och aktiviteter som varaktigt minskar kostnaderna inom respektive nämnds ansvarsområde.

Under flera år har också arbetet med organisationskulturen och varumärket varit prioriterat på chefsnivå. Dessa områden stödjer också utvecklingen mot ett förändrat och effektiviserat serviceutbud. I en bred förankringsprocess där alla ges möjlighet att delta ska Ale kommuns verksamhet utvecklas för att utveckla serviceutbudet och minska kostnaderna. Detta ska ske genom att den digitala utvecklingens möjligheter fullt utnyttjas. Arbetet med en gemensam organisationskultur och varumärke stödjer utvecklingsarbetet.

Utvecklingen till 2017 ska bygga på fyra principer som stödjer kommunens vision ”Ale - Lätt att leva”

- Digital teknik ska så långt som möjligt användas för att förbättra serviceutbudet och minska kostnaderna
- Verksamhetsutvecklingen baserat på ”best practice” både vad avser kvalitet och kostnad ska användas.
- Justeringar i verksamheten, det vi tar bort eller lägger till, som ger minsta möjliga negativ effekt för invånarna ska i första hand prioriteras.
- Gränsöverskridande samverkan för effektivare service

Samråd/samverkan

Som grundprincip har arbetet med effektivisering och modernisering inför 2017 beretts genom ett arbete på enhets- och avdelningsnivå. Inom UKF har denna process inte genomförts fullt ut.

Respektive nämnd har, därefter, med stöd av sektorn utarbetat förslagen inom sitt nämndområde. De samlade förslagen har därefter beretts till ett gemensamt förslag inom förvaltningsledningen.

Ekonomisk bedömning/konsekvens

Förvaltningen bedömer att fördelningen av utvecklingsstödet ger alla nämnder möjlighet att genomföra sina nämndplaner för 2017. Det kommer att vara ett krävande arbete där alla aktivt behöver bidra med ett tydligt prioriteringsarbete.

Miljöperspektivet

En effektivare förvaltning bidrar till att miljöbelastningen per utfärd tjänst eller service kommer att minska.

Ärendets kommunikationsbehov

Arbetet med effektivisering och modernisering sker snabbt under 2017 men argumenten är mer långsiktiga. Detta innebär en pedagogisk utmaning. Kommunikationen behöver därför särskilt inriktas på kommunens långsiktiga behov för en hållbar tillväxt framförallt utifrån det ekonomiska perspektivet.

Förvaltningens bedömning och motivering

Arbetet under 2017 kommer att vara en kombination av effektivisering som kan ske inom de ordinarie ramarna och insatser som gynnas av att tröskeeffekter överbryggas. Förvaltningsledningen har i prioriteringsarbetet inför det slutliga förslaget särskilt försökt att identifiera de förändringar som bidrar med de största effektiviseringarna på kortare och längre sikt. Ett tydligt fokus har varit att den digitala agendan ska vara ett tydligt tema. Till detta område avsätts cirka 8 Mkr. Utöver denna summa kommer ett omfattande utvecklingsarbete också att finansieras inom den ordinarie ramen bland annat med fokus på digital signering och ett antal interna systemstöd inom administrationen. Arbetet kan beskrivas som att vi genomför flera års förändringar samlat under 2017.

Ett antal lokalkostnader har belastat nämnden utan att de lokaler som avses kunnat utnyttjas bland annat beroende på skadade eller svårutnyttjade lokaler. Nämnderna har föreslagit att dessa hyreskostnader i nuläget ska nollas. Kommunen är i stort behov av en ny intern hyresmodell där det regelverket för denna typ av lokalåterlämnande regleras. Nedan följer en sammanställning på föreslagna rabatter:

Utbildningsnämnden	
Himlaskolan	615 873
Ale kulturrum	633 024
Nolhagen	141 504
Älvängen och Madenskolan	1 863 000
SUMMA	3 253 401

Kultur och fritidsnämnden	
Surte bibliotek	233 000
Kilanda skola	121 000
Träffpunkten	224 000
SUMMA	578 000

Förvaltningen bedömer att dessa förslag kan hanteras, enligt nämndernas förslag, genom att hyran för respektive nämnd minskas under 2017 i avvaktan på att en ny intern hyresmodell arbetas fram. Denna modell bör både reglera hur lokaler som av olika skäl inte kan nyttjas prissätts samt hur incitament skapas för effektivast möjliga lokalutnyttjande.

Inom utbildningens område har det varit nödvändigt att fördjupa analysen av den ekonomiska situationen. En snabbt ökande lokalkostnad samt ökade kostnader för den köpta gymnasieutbildningen ökar kraven på prioriteringar.

Utbildningsnämnden bedöms kunna uppnå balans genom i huvudsak tre åtgärder.

1. Anpassa antalet avdelningar till barnantalet i förskolan 10 Mkr
Barnantalet beräknas nästa år stiga med 38 barn. Ale öppnar under 2016 - 2017 8 nya avdelningar till en kostnad av 15,3 Mkr. Förvaltningen bedömer att kommunen bör stänga 5-6 avdelningar i de orter där vi inte har någon ökning i barnantal. Detta ger en besparing på cirka 10 Mkr och motiveringen är att vi flyttar förskoleavdelningarna dit där barnen finns. Denna förändring bör kombineras med att man inte får ställa sig i kö innan man flyttat till kommunen. Dagens system innebär att planeringsförutsättningar är väldigt svåra att hantera.
2. Nollresultat på alla enheter 2017 4--8 Mkr
Det sammanlagda underskottet på förskoleenheter och skolor var i oktober cirka 8 Mkr 2016. Detta beräknas också bli underskottet på denna nivå för året. Alla enheter ska hålla sin budget och då förbättras resultatet på årsbasis med samma summa allt annat lika. Besparingen innebär att man måste flytta resurser från andra enheter som idag bidrar till balansen. Motiveringen är att i ett läge där vi måste prioritera är ett första steg att alla håller sin budget.
3. Friskolor och friförskolor får lokalersättning i relation till faktiska kostnader 2,6 – 3,6 Mkr. Idag utbetalas lokalersättning i relation till kommunens snittkostnad. Detta innebär att den fria verksamheten blir överkompenserad. Regelverket tillåter förändringen under förutsättning att samma system används för alla.

4. Kompensation för omställning från 30 Mkr utvecklingsstöd 9 Mkr
Den kvarstående delen av underskottet bör hanteras genom minskad bemanning i olika delar av verksamheten. Effekten dröjer ett tag med rådande regler. De flesta förändringarna kommer att ge effekt till efter sommaren. Genom att göra detta nu så kan effekten räknas hem från halvåret.